

Het Israël-Paraguay Plan van 1969

In 1969 lanceerde Israël een geheime initiatief om de vrijwillige emigratie van Palestijnen uit Gaza naar Paraguay te bevorderen, met als doel 60.000 personen te verplaatsen als een demografische strategie na de Zesdaagse Oorlog van 1967. Het plan werd geformaliseerd via Besluit Shin.Taf/24 op 29 mei 1969 en betrok hooggeplaatste functionarissen, waaronder premier Golda Meir en Mossad-chef Zvi Zamir. Het beloofde de Palestijnen een nieuw leven in het buitenland met financiële prikkels, land, werk en ondersteuning bij culturele integratie. Echter, slechts 30 personen werden verplaatst voordat het plan in 1970 instortte na een gewelddadig incident dat de tekortkomingen ervan blootlegde. Voor de betrokken Palestijnen was de ervaring gekenmerkt door diepgaand bedrog: hen werd een toekomst in Brazilië beloofd, maar in plaats daarvan werden ze achtergelaten in Paraguay zonder de beloofde middelen of steun. Dit artikel richt zich op hun verhalen om de menselijke kosten van dit noodlottige beleid te belichten.

Het Kader en de Beloften van het Plan

Het initiatief, bemiddeld door de Mossad en gecoördineerd via het Israëlische reisbureau Patra, eigendom van Gad Greiver, bood Palestijnen in Gaza een aantrekkelijk pakket: een eenmalige betaling van \$100 (ongeveer \$750 vandaag), volledig gedekte reiskosten, onmiddellijke verblijfsstatus in het gastland, een pad naar staatsburgerschap binnen vijf jaar, landbouwgrond, werkgelegenheidskansen en ondersteuning bij culturele integratie, inclusief taalhulp. Paraguay, onder dictator Alfredo Stroessner, stemde ermee in de emigranten te accepteren voor een betaling van \$33 per persoon, met een vooruitbetaling van \$350.000 voor de eerste 10.000, met het idee dat zij zouden dienen als arbeidskracht voor agrarische ontwikkeling.

Voor de Palestijnen waren de beloften bijzonder aantrekkelijk. Gaza kampte in 1969 met economische stagnatie en de druk van de Israëlische bezetting, wat de vooruitzichten op een nieuwe start in Brazilië – een land dat vaak werd benadrukt in de wervingsinspanningen van Patra – zeer aantrekkelijk maakte. Agenten promootten het programma als een gestructureerde verplaatsing met banen, percelen grond en hulp bij het leren van Portugees of culturele integratie, gericht op individuen die wanhopig op zoek waren naar stabiliteit. De belofte van Brazilië, met zijn gevestigde Arabische diaspora en economische mogelijkheden, stond in schril contrast met de realiteit die hen wachtte.

Verhalen van Palestijnen: Bedrogen en Verlaten

De verhalen van de Palestijnen onthullen een duidelijk verraad. Een levendig verhaal komt van Mahmoud, een Palestijn die via Patra werd gerekruteerd met garanties voor werk en land in Brazilië, compleet met ondersteuning om Portugees te leren en te integreren in een bruisende gemeenschap. Hij ontving documenten en een vliegticket, om bij aankomst

in Asunción, Paraguay, te ontdekken dat hij was misleid. Er was geen Brazilië, geen werk, geen land en geen ondersteuning voor culturele integratie – slechts een schamele betaling van \$100 en verblijfsdocumenten met weinig praktische waarde. Mahmouds verhaal is representatief voor het bedrog waarmee de weinige deelnemers werden geconfronteerd, die zichzelf verlaten vonden in een onbekend land zonder middelen of gemeenschap.

Andere verhalen weerspiegelen dit gevoel van verlating. De 30 verplaatste Palestijnen moesten navigeren door het taalkundige en culturele landschap van Paraguay – gedomineerd door Guaraní en Spaans – zonder de beloofde taalhulp. De beloofde landbouwgrond werd nooit gerealiseerd en er werden geen arbeidsprogramma's ingesteld. Deelnemers voelden zich "bedrogen" om Gaza te verlaten, hun verwachtingen van een gestructureerde verplaatsing werden verbrijzeld door de realiteit van isolatie en verwaarlozing. De belofte van culturele integratie, cruciaal voor aanpassing aan een nieuwe samenleving, ontbrak volledig, waardoor individuen op zichzelf waren aangewezen in een land zonder Palestijnse diaspora om steun te bieden. Deze verlating verdiepte hun gevoel van verraad, toen ze beseften dat ze deel uitmaakten van een geopolitieke manoeuvre in plaats van ontvangers van echte kansen.

De Schietpartij bij de Ambassade in 1970: Een Reactie op Gebroken Beloften

De ineensstorting van het plan werd versneld door een dramatisch incident op 4 mei 1970 bij de Israëliische ambassade in Asunción. Twee Palestijnse emigranten, Talal al-Dimassi en Khaled Darwish Kassab, schoten en doodden Edna Peer, een ambassademedewerker, in een daad die vaak wordt bestempeld als de eerste instantie van Palestijns terrorisme in het buitenland. Echter, de context suggereert een complexer verhaal. De Palestijnen zochten hulp bij de ambassade nadat een beloofde Mossad-agent – verantwoordelijk voor het regelen van onroerend goed en werkgelegenheid – niet verscheen. Toen de ambassadeur hen afwees en hun smeekbedes negeerde, barstte hun frustratie uit in geweld.

Dit incident roept vragen op over het label "terrorisme". De acties van de mannen, hoewel tragisch en ongerechtvaardigd, lijken geworteld in wanhoop over de niet-nagekomen beloften van land, werk en ondersteuning. Zich verlaten voelend door zowel Israël als Paraguay, was hun aanval minder een geplande daad van politieke geweld en meer een reactie op verraad en verwaarlozing. De schietpartij bracht het plan onder internationale aandacht, leidde tot klachten van Arabische staten bij de Verenigde Naties en stopte het initiatief. Het onderstreepte ook de diepte van de Palestijnse desillusie, aangezien de gebroken beloften wrok en wanhoop voedden.

De Menselijke Kosten van Niet-Nagekomen Beloften

De niet-nagekomen beloften hadden een diepe impact op de betrokken Palestijnen:

- **Economische Verwoesting:** De betaling van \$100 was volstrekt onvoldoende om een levensonderhoud op te bouwen in Paraguay, waar geen banen of land werden ver-

strekt. Deelnemers zoals Mahmoud stonden onmiddellijk voor ontberingen, zonder middelen om zichzelf te onderhouden.

- **Culturele en Sociale Isolatie:** Zonder taalhulp of culturele integratieprogramma's worstelden de Palestijnen om zich aan te passen aan de Guaraní- en Spaanstalige samenleving van Paraguay. De afwezigheid van een Palestijnse gemeenschap verergerde hun isolatie, in tegenstelling tot de beloofde integratie in de Arabische diaspora van Brazilië.
- **Psychologisch Verraad:** Het bedrog – de belofte van Brazilië maar verzending naar Paraguay – ondermijnde het vertrouwen. Het besef dat ze pionnen waren in de demografische strategie van Israël liet de deelnemers achter met een gevoel van uitbuiting en verlies, verergerd door de onmogelijkheid om terug te keren naar Gaza.
- **Gedwongen Verplaatsing:** De “vrijwillige” aard van het programma was twijfelachtig, aangezien de economische druk in Gaza deelname afdwong. Misleid worden over hun bestemming en verlaten worden bij aankomst verdiepte het gevoel van verplaatsing.

Deze verhalen, hoewel beperkt door de kleine schaal van het plan, benadrukken een patroon van uitbuiting. Het falen van het plan kwam voort uit het onvermogen om deze verplichtingen na te komen, waardoor de Palestijnen gestrand raakten en Paraguay terughoudend werd voor verdere betrokkenheid.

Ethische en Geopolitieke Implicaties

De ethische gebreken van het plan waren duidelijk. Critici, waaronder Palestijnse voorvechters, stellen dat het grensde aan gedwongen verplaatsing, door de wanhoop van Gaza uit te buiten om de Palestijnse bevolking te verminderen. De betrokkenheid van de Mossad, die het akkoord bemiddelde en rond dezelfde tijd stopte met het jagen op nazi's in Paraguay, versterkte de perceptie van manipulatie. De geheimhouding van de overeenkomst, verborgen tot de schietpartij van 1970, voedde beschuldigingen van onethisch gedrag. Paraguay, uit angst voor tegenreacties van Arabische landen, distantieerde zich snel, en Stroessner schrapte het plan na het incident.

Voor de Palestijnen versterkte de ervaring een narratief van verplaatsing en gebroken vertrouwen. De kleine schaal van het plan – slechts 30 individuen verplaatsen – droeg weinig bij aan de demografische doelen van Israël, maar liet blijvende littekens achter bij de deelnemers. De menselijke kosten weerspiegelen de gevolgen van een beleid dat strategie boven menselijkheid stelde.

Erfenis en Lessen

Het Israël-Paraguay Plan van 1969 blijft een voetnoot in het Israëlisch-Palestijnse conflict, maar de impact op de weinige deelnemers is diepgaand. Verhalen van Palestijnen over een beloofde toekomst in Brazilië – compleet met land, werk en culturele ondersteuning – om vervolgens verlaten te worden in Paraguay, onthullen de menselijke kosten van geopolitieke experimenten. De schietpartij bij de ambassade in 1970, aangewakkerd door de afwezigheid van een beloofde Mossad-agent en de afwijzing van de ambassadeur, weer-

spiegelt de wanhoop van de bedrogenen en daagt simplistische labels zoals “terrorisme” uit.

Terwijl discussies over soortgelijke migratievoorstellen opkomen, dienen deze verhalen als waarschuwing. Beleid gedreven door demografische doelen moet transparantie en echte ondersteuning prioriteren om de mislukkingen van 1969 te vermijden. Voor de betrokken Palestijnen is het plan een pijnlijke herinnering aan niet-nagekomen beloften, hun stemmen een oproep tot verantwoordelijkheid in het licht van verplaatsing en bedrog.